



T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
Kalite Geliştirme Daire Başkanlığı

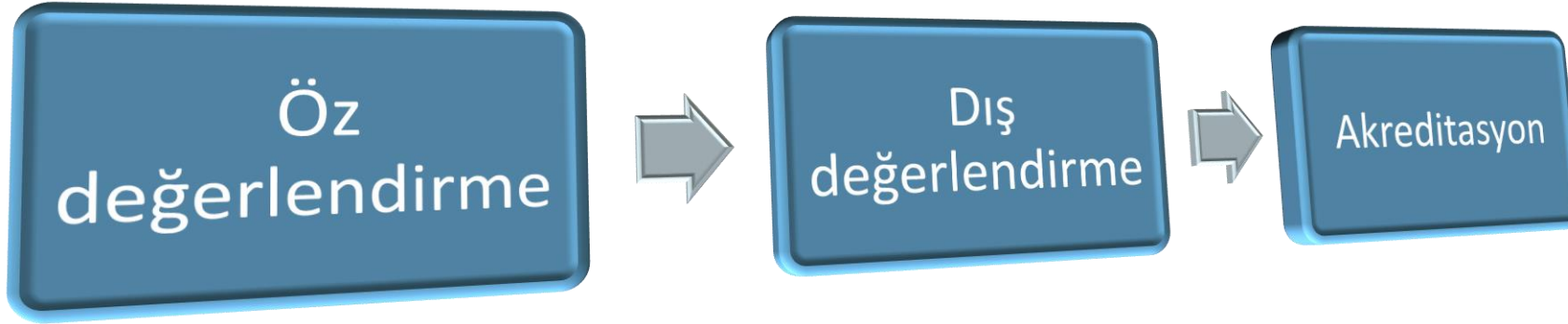
©2017

Öz değerlendirme Nedir?

Öz değerlendirme, kalite izleme ve değerlendirme sistemi kullanan kurumların, faaliyetlerini **düzenli aralıklarla** ve **sistemik** olarak gözden geçirmesini kolaylaştıran bir yöntemdir.



Akreditasyon Süreç Şeması



Bu üç faz birbiriyle oldukça ilişkilidir. Birçok ülkede kalite yönetim sistemleri özellikle kamu sektöründe eğitim kurumlarında öz değerlendirmenin geliştirilmesine odaklanmıştır.

Öz değerlendirme genellikle kalite güvence/yönetim sistemi oluşturmada **ilk aşama**yı oluşturur.

Öz Değerlendirmenin Amacı Nedir?

Öz değerlendirme, eğitim ve öğretimin temel ve destek süreçlerinin;

- **Ulusal ve uluslararası kabul görmüş kalite ölçütlerine** göre planlanması,
- Sevk ve idaresi,
- Ürün, hizmet ve çıktıların izlenmesi ve değerlendirilmesi
- Sisteme dönütlerin sağlanması
- Kurumsal kalite hafızasının oluşturulması
- **İç kalite kontrol sisteminin** kurulmasını amaçlamaktadır.



Öz Değerlendirmenin Faydası

Bir çok kuruluş, iyi bir Öz Değerlendirme sürecinde iki önemli yaklaşımı kazanır.

- ***Etkili olma*** → **işleri doğru yapmak** → maliyet, kalite, zaman tasarrufu
- ***Etkileyicilik*** → **doğru işler yapmak** → paydaşların beklentileri

Öz Değerlendirme Sürecinde Yaşanan Güçlükler

- Sürecin zor anlaşılması
- Sürecin olumlu etkisi olacağına inanılmaması
- Yapılan çalışmalarının maddi olarak karşılığının olmaması
- Nasıl yapılacağı ve sürece kimin dahil edileceğinin bilinmemesi
- Yalnızca öğretmenlerin sürece dahil edilmesi
- Motivasyon eksikliği
- Öz Değerlendirmenin ilave iş olarak görülmesi
- Kanıtların ortaya konulamaması
- Sözlü iletişim tercih edildiğinden kanıtların toplanması mümkün olmaması
- Endüstri ve sektör katılımının eksik olması

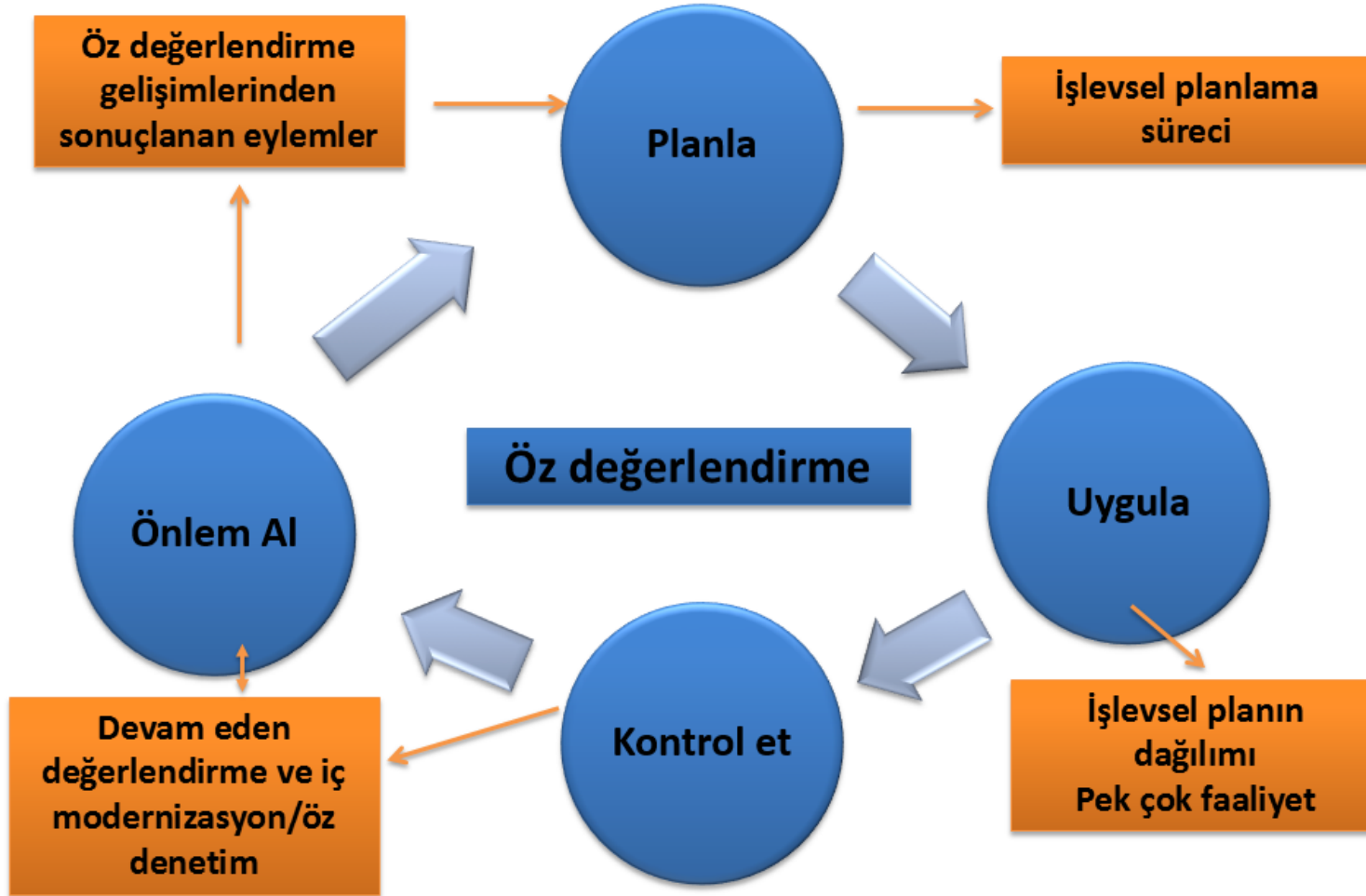
Öz Değerlendirme Sürecinde Yaşanan Güçlükler

- Okullardaki fiziksel kapasite yetersizliği
- Stratejik planların 'kopyala-yapıştır' yöntemiyle yapılması
- Okul personelinin, yöneticilerini eleştirmekten çekinmesi.
- Değişime karşı direncin olması
- Eleştiriye açık olunmaması
- Eğitim sistemi ve yönetiminin merkezden kontrol edilmesi sebebiyle kurumlardaki kalite kültürünün eksikliği
- Daha öncesinde herhangi bir öz değerlendirme ya da benzeri bir değerlendirme süreci uygulanmamış olması

Öz Değerlendirme İle İlgili Öneriler

- Öz değerlendirme sürecinin **nesnelliği**, doğrudan **okul yönetiminin tutumu** ile alakalıdır.
- Öz değerlendirmenin **teşvik** edilmesi ya da bu süreçten kaçınılması o **kurumun liderine bağlıdır**.
- Kurum müdürlerinin; sürecin düzgün bir şekilde uygulanmasını ve tüm personel, öğrenciler ve **fayda sahiplerinin sürece dahil olmasını** sağlayacak yöntem geliştirmesi gerekmektedir.
- Kurum müdürlerinin, planlanan eylemlerin hazırlanması ve uygulanması sürecinde **liderlik** etmeleri gerekmektedir.
- Okul müdürlerinin, personeli yönlendirebilme ve katılımlarının sürece dahil edilebilmesi için, bir bütün halinde **süreç hakkında gerekli bilgiye sahip olmaları** gerekmektedir.

Öz Değerlendirme Döngüsü





Öz Değerlendirme Çerçevesi

Avrupa Kalite Yönetim Vakfı (**EFQM**) modeline dayalı **9** bileşeni kapsar.

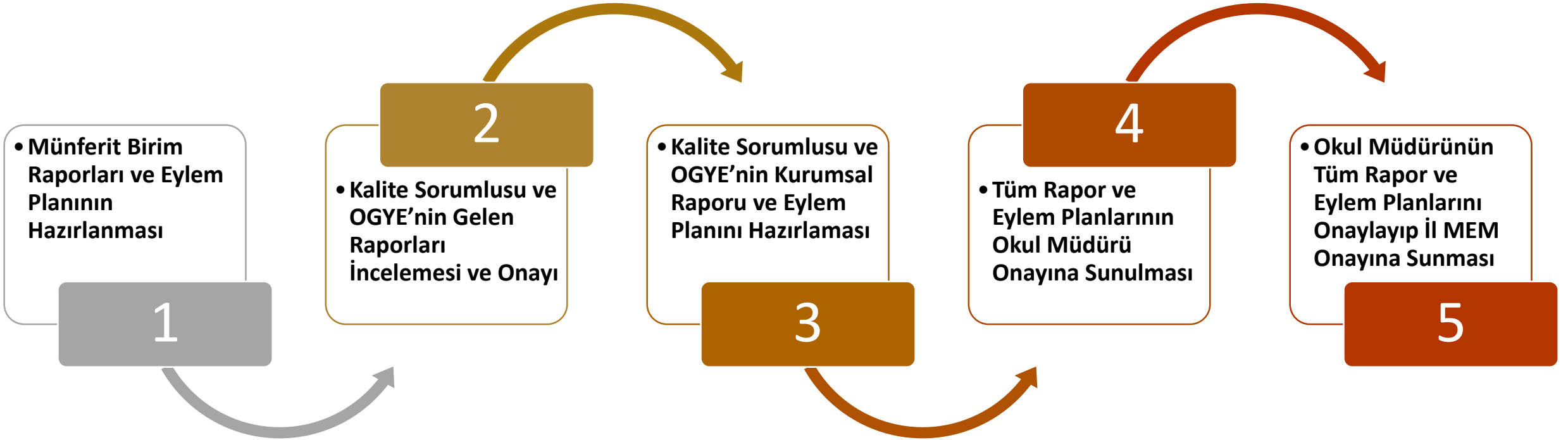
Faaliyet

- Liderlik (Eğitim Yönetimi)
- Strateji (Eğitim Faaliyetlerinin Planlanması)
- Personel (Yöneticiler, eğitimciler ve destek personeli)
- Ortaklıklar ve Kaynaklar
- Süreçler, Ürünler ve Hizmetler

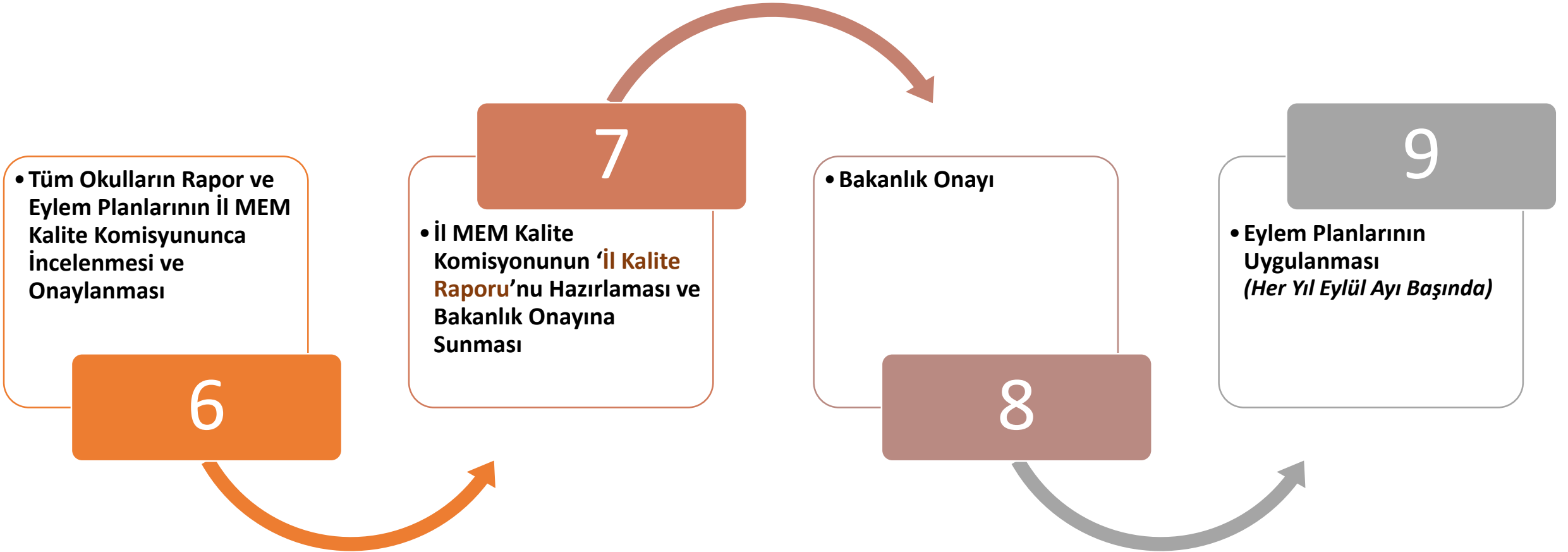
Çıktılar veya Sonuçlar

- Öğrenci Çıktıları
- Personel Çıktıları
- Ortaklık Çıktıları
- Kurumsal Çıktılar

Öz Değerlendirme Süreci Akış Şeması



Öz Değerlendirme Süreci Akış Şeması



Öz Değerlendirme Uygulama

Okullar, 7 adım içeren bir yaklaşım benimsemelidir:

- 1) Öz değerlendirme konusunda yönetim sorumluluğu geliştirin ve bunu sürdürün.
- 2) Öz değerlendirme sürecini mevcut yönetim faaliyetlerine dâhil edecek şekilde planlayın.
- 3) Doğrudan sürece dâhil olan insanları belirleyin ve eğitim verin.

Öz Değerlendirme Uygulama

Okullar, 7 adım içeren bir yaklaşım benimsemelidir:

4) Öz Değerlendirme yapın:

Kurum Düzeyinde – Tüm okul

Bölüm/Alan/Zümre Düzeyinde – Münferit Birimler

5) Eylem planlarını oluşturun ve uygulayın.

6) Eylem planlarındaki ilerlemeyi gözden geçirin:

Kurum Düzeyinde – Tüm Okul

Bölüm/Alan/Zümre Düzeyinde - Münferit Birimler

7) Sürece sonraki yıllarda da devam edin.

Öz Değerlendirme Uygulama

<http://ozdegerlendirme.meb.gov.tr>

Öz değerlendirme raporlama ve eylem planı işlemleri ozdegerlendirme.meb.gov.tr adresinde hizmet veren uygulama üzerinden yapılmaktadır.

Bakanlık tarafından tüm okullar ve il MEM'ler sisteme kaydedilmiştir.

Her il MEM ve okul müdürünün şifresi sisteme girilmiştir.

Okul müdürleri şifrelerini uygulamadaki şifre sorgulama bölümünden öğrenebilirler.



The screenshot shows the homepage of the Öz Değerlendirme Portalı. At the top left is the logo of the Ministry of National Education (T.C. Millî Eğitim Bakanlığı). To the right of the logo is the text "T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü" and a photograph of a man in a suit. Below this is a login section with fields for "Kullanıcı Adı" (Username) and "Şifre" (Password), and a "Giriş Yap" (Login) button. The main navigation bar includes "Öz Değerlendirme Portalı" and links for "Ana Sayfa" (Home), "Dokümanlar" (Documents), "Hakkında" (About), and "Destek" (Support). The main content area features three green buttons: "Öz Değerlendirme Nedir?" (What is Self-Assessment?), "Portal Kullanımı" (Portal Usage), and "Destek Masası" (Support Desk). Below these buttons is a section titled "ŞİFRE İŞLEMLERİ" (Password Operations) with the text "Özdeğerlendirme Portalı şifrenizi almak için [buraya tıklayınız.](#)" (To get your password for the Self-Assessment Portal, click [here](#)). At the bottom of the page, there are links for "Ana Sayfa" (Home), "Hakkında" (About), and "İletişim" (Contact).

Öz Değerlendirme Uygulama

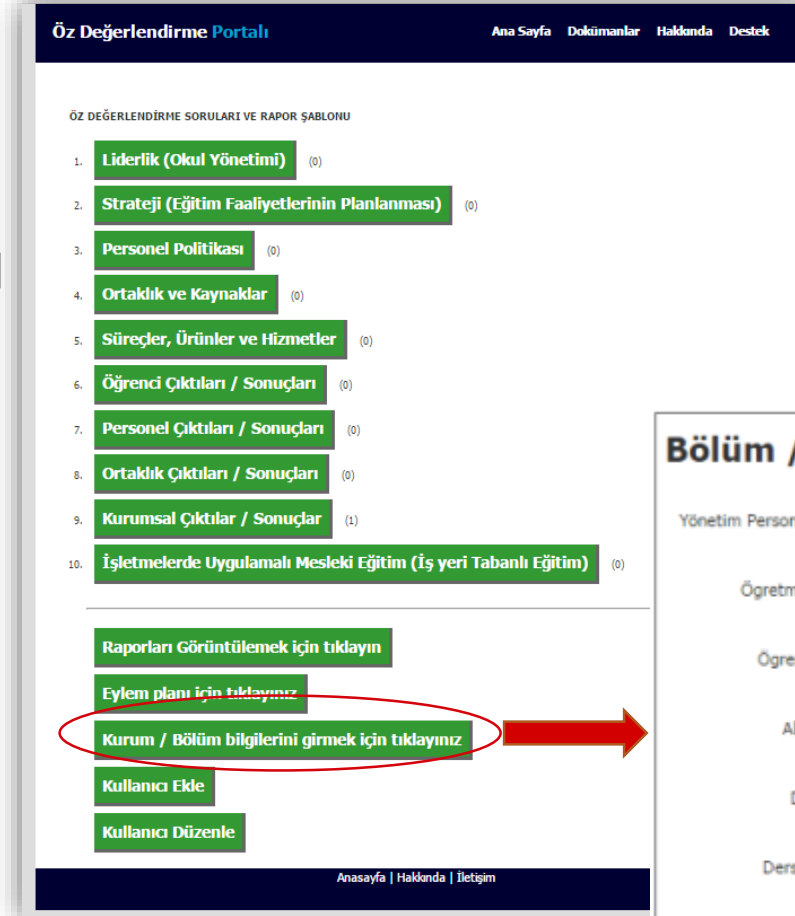
Kurum/Bölüm Bilgileri

Kurum/Bölüm bilgileri için “**Kurum/Bölüm bilgilerini girmek için tıklayınız**” bağlantısına tıklayınız.

Açılan sayfada bilgi güncelleme formunu okulun güncel bilgilerini kullanarak doldurunuz ve “**Güncelle**” düğmesine tıklayınız.

Yönetim Personeli Sayısı: Okuldaki müdür ve müdür yardımcılarının toplam sayısı.

Öğretmen Sayısı: Okulun öğretmen sayısı. Eğer okulda ücretli/görevlendirme öğretmen varsa bunların sayısı toplam (kadrolu) öğretmen sayısı/ücretli öğretmen sayısı şeklinde girilebilir.



Öz Değerlendirme Portalı

Ana Sayfa Dokümanlar Hakkında Destek

ÖZ DEĞERLENDİRME SORULARI VE RAPOR ŞABLONU

- Liderlik (Okul Yönetimi) (0)
- Strateji (Eğitim Faaliyetlerinin Planlanması) (0)
- Personel Politikası (0)
- Ortaklık ve Kaynaklar (0)
- Süreçler, Ürünler ve Hizmetler (0)
- Öğrenci Çıktıları / Sonuçları (0)
- Personel Çıktıları / Sonuçları (0)
- Ortaklık Çıktıları / Sonuçları (0)
- Kurumsal Çıktılar / Sonuçlar (1)
- İşletmelerde Uygulamalı Mesleki Eğitim (İş yeri Tabanlı Eğitim) (0)

Raporları Görüntülemek için tıklayın

Eylem planı için tıklayınız

Kurum / Bölüm bilgilerinizi girmek için tıklayınız

Kullanıcı Ekle

Kullanıcı Düzenle

Anasayfa | Hakkında | İletişim



Bölüm / Kurum Bilgileri

Yönetim Personeli Sayısı: 0

Öğretmen Sayısı: 0

Öğrenci Sayısı: 0

Alan Sayısı: 0

Dal Sayısı: 0

Derslik Sayısı: 0

Atelye Sayısı: 0

Güncelle

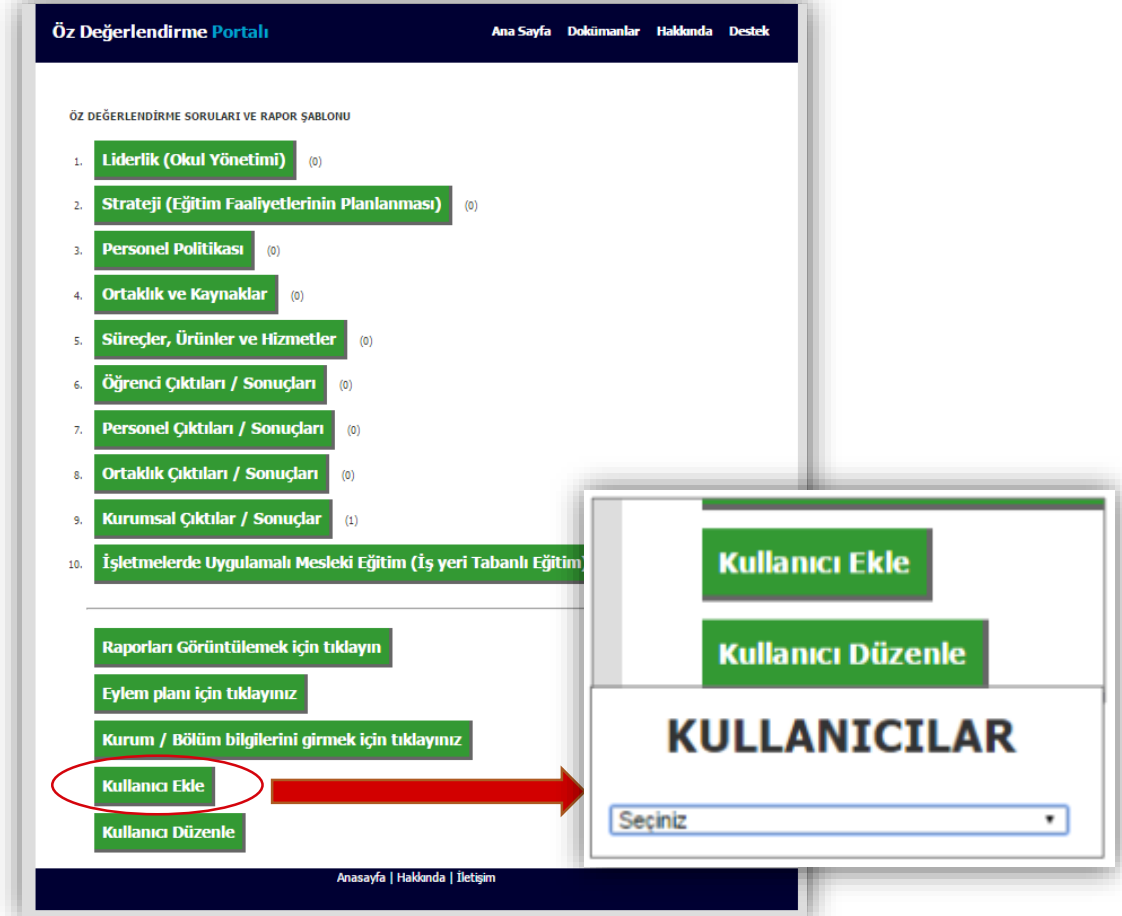
Öz Değerlendirme Uygulama

Kullanıcı Ekleme

- ✓ Kullanıcı eklemek için ana sayfanın alt bölümündeki “**Kullanıcı Ekle**” bağlantısına tıklayınız. Eklemek istediğiniz kullanıcı için alan seçiniz.
- ✓ Alan şifreleri verilirken okulda var olan bölümler, ders zümrelerinin durumları göz önünde bulundurulur.

Bazı ders zümreleri tek alanda birleştirmiştir.

- ✓ Her grupta **sadece bir zümre başkanına kullanıcı adı ve şifre verilecek**, verilen şifre ile münferit birimler veri girişi yapacaktır.
- ✓ Veri girişi yapılması **yalnızca şifre verilen zümre başkanının sorumluluğunda değildir**. Sisteme bütün zümre öğretmenleri ile birlikte giriş yapılacaktır.



The screenshot displays the 'Öz Değerlendirme Portalı' interface. The top navigation bar includes 'Ana Sayfa', 'Dokümanlar', 'Hakkında', and 'Destek'. The main content area is titled 'ÖZ DEĞERLENDİRME SORULARI VE RAPOR ŞABLONU' and lists 10 categories with their respective counts: 1. Liderlik (Okul Yönetimi) (0), 2. Strateji (Eğitim Faaliyetlerinin Planlanması) (0), 3. Personel Politikası (0), 4. Ortaklık ve Kaynaklar (0), 5. Süreçler, Ürünler ve Hizmetler (0), 6. Öğrenci Çıktıları / Sonuçları (0), 7. Personel Çıktıları / Sonuçları (0), 8. Ortaklık Çıktıları / Sonuçları (0), 9. Kurumsal Çıktılar / Sonuçlar (1), 10. İşletmelerde Uygulamalı Mesleki Eğitim (İş yeri Tabanlı Eğitim). Below the list, there are buttons for 'Raporları Görüntülemek için tıklayın', 'Eylem planı için tıklayınız', 'Kurum / Bölüm bilgilerini girmek için tıklayınız', 'Kullanıcı Ekle', and 'Kullanıcı Düzenle'. The 'Kullanıcı Ekle' button is circled in red, and a red arrow points from it to a separate window titled 'KULLANICILAR'. This window contains a 'Kullanıcı Ekle' button, a 'Kullanıcı Düzenle' button, and a dropdown menu labeled 'Seçiniz'.

Öz Değerlendirme Uygulama

Yorum/Gözlem

- ✓ “Soru” tabloda **koyu kırmızı** fontla yazılmış alandır. Soru metninin üzerine fare ile gelince çeşitli açıklama ve yardımcı ipuçları görünür.
- ✓ “Yorum/gözlem” yazılırken sadece **evet/hayır diye geçirilmemeli** detaylı bir şekilde yorum ve gözleme dayanan cevaplar verilmeli ve **rasyonel kanıtlar** kullanılmalıdır.

Liderlik (Okul Yönetimi)	Yorum/Gözlem	Belirleyici (Tanimlayici) Kanıtlar	Gelistirilecek Alanlar
Liderlerimiz, okulun, iç ve dış paydaşlarının taleplerini karşılayabilecek kapasitede olmasını nasıl sağlıyor?		<p>Dosya yok!</p> <p>çilmedi</p>	+
Liderlerimiz ok personeli ile bir okulda kalite kültürünün kurum			+

Yönlendirici Sorular/ipucu:


Liderlerimiz, iç ve dış paydaşların ihtiyaçlarına dair bilgiyi nasıl sağlar ve günceller?

Liderlerimiz, verilere bağlı olarak okul performansına olumlu katkı sağlayacak konularda etkili kararlar verebiliyorlar mı?



Liderlerimiz gerek kısa gerekse uzun vadeli ihtiyaçları karşılamak üzere kaynakları nasıl kullanıyor?

Öz Değerlendirme Uygulama

Belirleyici (Tanımlayıcı) Kanıtlar


- ✓ Bu bölümüne, “Yorum/Gözlem” alanına girilen bilgileri içeren dosyalar tanımlanmalı ve yüklenmelidir.
- ✓ Sistem sadece “**zip, rar**” biçimiyle sıkıştırılmış dosyaları kabul etmektedir. İlgili dokümanlar bir klasörde birleştirilmeli, klasöre açıklayıcı bir sim verilmeli, sonra klasör **zip/rar** formatında sıkıştırılmalı ve bu şekilde yükleme yapılmalıdır.
- ✓  Simgesinin üzerine fare ile gelince soru alanıyla ilgili örnek kanıtlar görüntülenir.


Bu bilgi kutusunda yer alan kanıt türleri bilgi amaçlıdır, hepsinin girilmesi zorunluluğu yoktur, farklı kanıtlar da sunulabilir.

Strateji (Eğitim Faaliyetlerinin Planlanması)	Yorum/Gözlem	Belirleyici (Tanımlayıcı) Kanıtlar	Gelistirilecek Alanlar
Okul içi ve dışı gelişmelerin, sektörel gelişmelerin, eğitim mevzuatlarının mesleğinizle ilgili rol ve sorumluluklarımıza etkileri konusunda yeterli bilgi sahibi miyiz?		<div style="border: 1px solid red; padding: 5px;"><p> Sektör araştırması Stratejik plan, yıllık faaliyet raporu, brifing dosyası Zümre, kurullar, alan ve dalların yapmış olduğu toplantı ve tutanakları Mevzuatlar ve son değişiklikler Mesleki internet siteleri Meslek dergileri</p><p>Dosya yok!</p><p><input type="button" value="Dosya Seç"/> <input type="button" value="Dosya seçilmedi"/></p></div>	

Öz Değerlendirme Uygulama

Geliştirilecek Alanlar

- ✓ Yorum/gözlemlerde yeterliliğin sağlanamadığı düşünülüyorsa ve/veya daha da geliştirilmesi gerektiği düşünülüyorsa **mutlaka** geliştirilecek alan girilmelidir. Arzu edilirse birden fazla geliştirilecek alan belirlenebilir.
- ✓ Geliştirilecek alan girişi yapabilmek için (+) simgesine tıklayınız. Açılan metin kutusuna geliştirilecek alanı yazınız. (+) simgesine kladıkça yeni metin alanları aktif olacaktır.
- ✓ Geliştirilecek alan isimleri faaliyetlere dayalı olarak belirlenmelidir. Geliştirilecek alan, okulda **-öncelikli olarak- zayıf olduğunuz ya da iyi olduğunuz bir konuda belirlenmeli**, faaliyetler zayıflıkları giderecek ya da iyi olan yönü geliştirecek nitelikte olmalıdır.

Strateji (Eğitim Faaliyetlerinin Planlanması)	Yorum/Gözlem	Belirleyici (Tanımlayıcı) Kanıtlar	Geliştirilecek Alanlar
Okul içi ve dışı gelişmelerin, sektörel gelişmelerin, eğitim mevzuatlarının mesleğinizle ilgili rol ve sorumluluklarımıza etkileri konusunda yeterli bilgi sahibi miyiz?		<p>Dosya yok!</p> <p>Dosya Seç Dosya seçilmedi</p>	<input type="text"/>  Geliştirilecek alan ekleyin

Öz Değerlendirme Uygulama

Geliştirilecek Alanlar

- ✓ Soruyla ilgili tüm alanlar doldurulduktan sonra sayfanın alt tarafında bulunan **Ekle** düğmesine tıklayıp kaydı bitiriniz.
- ✓ Eğer daha önce girdiğiniz rapor ya da eylem planlarında değişiklik yapmak istediğinizde var olan kaydın formunda değişiklikleri yapıp **Düzenle** düğmesi ile değişiklikleri kaydedebilirsiniz.
- ✓ Soruların tümünü bir kerede cevaplayıp kaydetme zorunluluğu yoktur. Cevaplanmayan sorular alt kısımda boş olarak görünmeye devam eder.
- ✓ **Tüm sorular cevaplandıktan sonra eylem planları oluşturulduktan sonra** rapor ve eylem planı onay için bir üst birime gönderilir.

Personeli nasıl motive ediyoruz? Stratejik amaç ve hedeflerin belirlenmesine ve başarılmasına nasıl dâhil ediyoruz?

Dosya yok!

Dosya Seç Dosya seçilmedi

Ekle

Personel Çıktıları / Sonuçları	Yorum/Gözlem	Belirleyici (Tanımlayıcı) Kanıtlar	Geliştirilecek Alanlar
Personel bir arada uyumlu çalışıyor mu?	Yorum ve gözlem denemesi	Personel Çıktı Kanıtları	
		Dosya yok!	
		Dosya Seç Dosya seçilmedi	
			Düzenle

Öz Değerlendirme Uygulama

Eylem Planı

- **Geliştirilecek Alanlar:** Raporlama sayfasında girişi yapılan geliştirilecek alanlar burada listelenir.
- **Faaliyetler:** Geliştirilecek alanla ilgili düzenlenecek faaliyetin adını yazınız.
- **Faaliyet Sorumlusu:** Belirlenen faaliyetle ilgili sorumlu kişinin adını yazınız.
- **Faaliyet Başlangıç/Bitiş Tarihi:** Faaliyet tarihlerini takvimden seçiniz.
- **Gerekli Kaynaklar:** Faaliyetin gerçekleşmesi için gereken kaynakları (personel, malzeme, mekan vb) yazınız.
- **Faaliyetin Gözden Geçirilmesi:** Faaliyetin kontrol şeklini/aşamalarını ve süresini yazınız.

Geliştirilecek Alanlar	Faaliyetler	Faaliyet Sorumlusu	Faaliyetin Başlangıç / Bitiş Tarihi	Gerekli Kaynaklar	Faaliyetlerin Gözden Geçirilmesi
Personel ile iletişimin geliştirilmesi			gg .aa .yyyy gg .aa .yyyy		



Öz Değerlendirme Takvimi (2017)

Sorumlu Kurum	Faaliyet	Faaliyet Aralığı
Kalite Geliştirme Daire Başkanlığı	Portal giriş şifrelerinin dağıtılarak okullara duyurulması	Nisan 2017
MTE okul/kurumları	Öz değerlendirme portalı üzerinden rapor ve eylem planlarının hazırlanarak İl Milli Eğitim Müdürlüklerine gönderilmesi	Mayıs-Haziran 2017
İl Milli Eğitim Müdürlükleri	Okullardan gelen rapor ve eylem planlarının değerlendirilerek uygun bulunanların onaylanması (uygun bulunmayan raporlar yeniden düzenlenmek üzere okullara iade edilecek)	Haziran-Temmuz 2017
Kalite Geliştirme Daire Başkanlığı	İl MEM'lerden gelen rapor ve eylem planlarının değerlendirilerek uygun bulunanların onaylanması (uygun bulunmayan raporlar yeniden düzenlenmek üzere iade edilecek)	Temmuz-Ağustos 2017
MTE okul/kurumları	Onaylan eylem planlarının uygulanması	Eylül 2017-Nisan 2018

Öz Değerlendirmede Kullanılacak Rehber ve Kılavuzlar





Öz Değerlendirmede Kullanılacak Rehber ve Kılavuzlar

- Her iki belgeye ozdegerlendirme.meb.gov.tr üzerinden ulaşılmaktadır.
- Kalite Yönetim Standartları Referans ve Rehber Kılavuzu **yöneticiler için** hazırlanmıştır.
- Öz Değerlendirme Rehberi **uygulayıcılar için** hazırlanmıştır.
- Kalite gelişim sürecini resmi kılmaktadır. Ayrıca okullara dış değerlendirme (akreditasyon) süreçlerine hazırlanma esnasında kanıt belge niteliğindedir.

Öz Değerlendirmede Kullanılacak Rehber ve Kılavuzlar

	Öz Değerlendirme Rehberi (El Kitabı)	Kalite Yönetim Standartları Referans ve Rehber Kılavuz
Kapsam	Müdürler, öğretmenler, eğiticiler, tüm personel	MTE kurum ve kuruluşlarının üst düzey yöneticileri, kalite değerlendirme uzmanları
Amaç	Kalite geliştirme sürecinde gerçekleştirilen çalışmalar ile mevcut uygulamaların incelenmesinde kullanılacak bir araç	Öz Değerlendirme sonuçlarının üst düzey yöneticiler tarafından onaylanmasını ve teyit edilmesini sağlayacak bir araç
Çıktı	Eylem planları-süreçler geliştirilmekte, sistemin etkililiği ve etkinliği artmaktadır.	Öz değerlendirme eylem planlarının sonuçları, belirlenen kriterler doğrultusunda doğru bir şekilde ölçülerek değerlendirilmektedir.

Akreditasyon

- **Akreditasyon**, uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca gerçekleştirilen çalışmaların ve dolayısıyla bu çalışmalar sonucunda düzenledikleri uygunluk onay belgelerinin (*deney ve muayene raporları, kalibrasyon sertifikaları, yönetim sistemi belgeleri, ürün belgeleri, personel belgeleri vb*) güvenilirliğini ve geçerliliğini desteklemek amacıyla oluşturulmuş bir kalite altyapısıdır.
- Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarına yönelik olarak yürütülen/yürütülecek olan akreditasyona çalışmalarında, uluslararası tanınırlığa ilişkin en yüksek öneme haiz iki alan olan “**denizcilik**” ve “**uçak bakım**” alanlarına öncelik verilmiştir.
- Bu alanlarda akreditasyona yönelik uluslararası standartların olması ve UDHB'nin uluslararası yükümlülükleri kapsamında çalışmalar yürütülmektedir.
- Diğer alanlarda ise akreditasyon çalışmalarına başlanacaktır.



Kalite Geliştirme Daire Başkanlığı

mte_kalite@meb.gov.tr